

A ס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף לג of סוטה
Some of the topics we will learn about include.

A continuation of the sources for
אלו נאמרין בכל לשון
The sources for the Mitzvos קריאה which may be stated in
all languages;

The distinction regarding תפלה בכל לשון, whether it is a
יחיד, an individual, or a ציבור, a congregation

A

אלו נאמרין בכל לשון

*The sources for
Mitzvos קריאה which may be said
in all languages*

תפלה בכל לשון

of a יחיד and of a ציבור

B The Mishnah's sources for

ואלו נאמרין בלשון הקודש
The Mitzvos קריאה that must be stated in Loshen
Hakodesh only;

The Machlokes רבי אלעזר and רבי יהודה regarding the
location of
הר גריזים והר עיבל

B

ואלו נאמרין
בלשון הקודש

*Machlokes between
רבי אלעזר and רבי יהודה
regarding the location of
הר גריזים והר עיבל*

1 So let's review ...
 The Gemara continues with the sources for אלו נאמרין בכל לשון
 The Mitzvos קריאה which may be stated in all languages:

תפלה
 בכל לשון
 Does not require a Pasuk - But rather has a logical reason:
 רחמי היא
 כל היכי דבעי מצלי
 In תפלה a person implores Hashem for compassion, and therefore may be said in the language that the person understands.

The Gemara however asks, that תפלה must be in לשון הקודש for another reason, because
 כל השואל צרכיו בלשון ארמי
 אין מלאכי השרת נזקקין לו
 לפי שאין מלאכי השרת מכירין בלשון ארמי
 The מלאכים do NOT convey a תפילה that is stated in ארמי - or in other languages, according to some - because they are NOT familiar with it.
 בכל לשון תפלה permitted?

Therefore, the Gemara makes the following distinction
 בצבור
 בכל לשון
 If a person davens with a congregation, he may daven in the language that he understands, because as Rashi explains ציבור לא צריך להו
 מלאכים does NOT require the assistance of the מלאכים.
 However
 ביחיד
 בלשון הקודש
 A person who davens individually, must daven only in לשון הקודש, because
 צריך שיסייעוהו מלאכי השרת
 מלאכים requires the assistance of the יחיד.
 =====

2 The Gemara continues
 ברכת המזון
 בכל לשון
 Because the Pasuk merely states
 ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך
 That one makes a ברכה after eating, but it does NOT specify a language. Therefore
 בכל לשון שאתה מברך
 בכל לשון תפלה may be said in any language that one makes a ברכה.

שבועת העדות
 בכל לשון
 Because the Pasuk regarding שבועת העדות states
 ונפש כי תחטא ושמועה קול אלה
 בכל לשון שהיא שומעת
 In any language that the witness understands;
 And
 שבועת הפקדון
 בכל לשון
 Because the Pasuk regarding שבועת הפקדון states;
 נפש כי תחטא ומעלה מעל בה' וכחש בעמיתו
 אתיא תחטא תחטא
 משבועת העדות
 תחטא is derived through a גזירה שוה of the words שבועת הפקדון
 from שבועת העדות, which we already know is בכל לשון.
 =====

1 The Gemara continues with the sources for
 אלו נאמרין בכל לשון...
 תפלה
 Does not require a Pasuk
 רחמי היא - כל היכי דבעי מצלי
 כל השואל צרכיו בלשון ארמי
 אין מלאכי השרת נזקקין לו
 לפי שאין מלאכי השרת מכירין בלשון ארמי
 If so why is תפלה permitted?
 ביחיד בצבור
 בלשון הקודש בכל לשון
 צריך שיסייעוהו מלאכי השרת
 A requires the assistance of the מלאכים.
 ציבור לא צריך להו
 A does not require the assistance of the מלאכים.

2 ברכת המזון
 ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך
 But it does not specify a language
 בכל לשון שאתה מברך
 שבועת העדות
 ונפש כי תחטא ושמועה קול אלה
 בכל לשון שהיא שומעת
 שבועת הפקדון
 נפש כי תחטא ומעלה מעל בה' וכחש בעמיתו
 אתיא תחטא תחטא מלשון שבועת הפקדון

3 The previous Mishnah mentioned the sources for ואלו נאמרין בלשון הקודש
 The Mitzvos קריאה that must be stated in Loshen Hakodesh only;
 מקרא ביכורים כיצד
 Because the Pasuk of מקרא ביכורים states וענית ואמרת לפני ה' אלהיך
 And the Pasuk of the ברכות וקללות states וענו הלויים ואמרו אל כל איש ישראל קול רם
 There is a גזירה שוה of the words of ענייה; מזה ענייה האמורה להלן בלשון הקודש
 אף כאן בלשון הקודש
 Just as the ענייה of the לויים was in לשון הקודש;
 So too, the מקרא ביכורים of ענייה must be in לשון הקודש.

And that the לויים recited the ברכות וקללות in לשון הקודש we derive from a גזירה שוה from תורה through the word קול רם. The Pasuk of the לויים states קול רם, and the Pasuk of מתן תורה states משה ידבר והאלהים יענינו בקול

מה להלן בלשון הקודש
 אף כאן בלשון הקודש
 =====

The Mishnah continues חליצה כיצד
 Because there is a גזירה שוה from the לויים through the word ועניתה, as the Pasuk regarding חליצה states וענתה ואמרה
 And the Pasuk of the לויים states וענו הלויים ואמרו

מה להלן בלשון הקודש
 אף כאן ענייה בלשון הקודש

רבי יהודה disagrees and says that the source is in the Pasuk of חליצה itself which states וענתה ואמרה ככה

The word ככה means, in this way, and teaches עד שתאמר בלשון הזה
 That the Yevamah must speak in לשון הקודש, the language of the Pasuk.

While the Chachamim hold that the word ככה does NOT teach לשון הקודש but rather דבר שהוא מעשה מעכב
 All elements of Chalitzah that involve action are מעכב.

And רבי יהודה holds that the גזירה שוה of the words of ענייה works in the reverse:
 מיבעי ליה לאגמורי ללויים דבלשון הקודש
 That just as the ענייה of חליצה must be in לשון הקודש, so too the ענייה of the לויים was in לשון הקודש, and he holds that there is NO גזירה שוה of the words קול רם.

=====

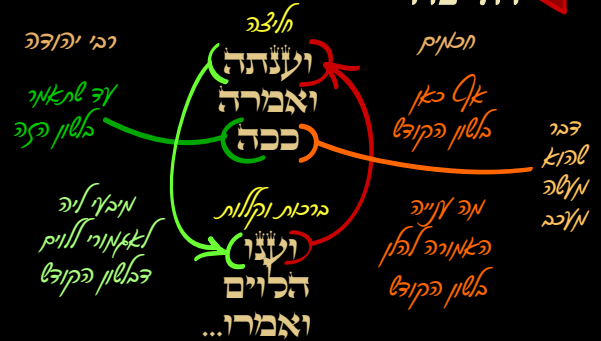
3 The previous Mishnah mentioned the sources for ואלו נאמרין בלשון הקודש

ואלו נאמרין בלשון הקודש

מקרא ביכורים

חליצה

4 The previous Mishnah describes the procedure of the ברכות that were recited at עיבל והר גריזים, but first discusses the location of these mountains:
 כיון שעברו ישראל את הירדן
 ובאו אל הר גריזים ואל הר עיבל
 שבשומרון שבצד שכם שבאצל אלוני מורה
 After the Yidden crossed the ירדן they traveled to הר גריזים והר עיבל which are located in the שומרון region, near the city of שכם, near מורה.
 As the Pasuk states;
 הלא המה בעבר הירדן וגו' אצל אלוני מורה
 And another Pasuk states
 ויעברו אברם בארץ עד מקום שכם עד אלון מורה
 מה אלון מורה האמור להלן שכם
 אף אלון מורה האמור כאן שכם
 The Gemara teaches us that this אלוני מורה is another name for שכם.

5 The Gemara now elaborates on the Mishnah, which is רבי יהודה's opinion in a Braisa.
 The Pasuk that specifies the location of עיבל והר גריזים states
 הלא המה בעבר הירדן
 אחרי דרך מבוא השמש
 בארץ הכנעני היושב בערבה
 מול הגלגל
 אצל אלוני מורה

interprets and explains these phrases as follows:
 הלא המה בעבר הירדן
 Teaches that
 מעבר לירדן ואילך
 The location of עיבל והר גריזים is far west from the west bank of the ירדן.

אחרי דרך מבוא השמש
 רבי יהודה interprets השמש as
 מקום שחמה זורחת
 Where the sun rises; and
 אחרי דרך tells us that it is far west from the eastern side of the ירדן, where the sun rises.

בארץ הכנעני היושב בערבה
 In the plains of כנען אצל
 אלו הר גריזים והר עיבל
 שיושבין בהם כותיים
 הר גריזים והר עיבל are in the area now inhabited by the Kutim. And
 מול הגלגל
 אצל אלוני מורה
 Means
 סמוך לגלגל
 These mountains are near the city of גלגל, near the city of שכם.

4 The Mishnah describes the procedure of the ברכות that were recited at עיבל והר גריזים

The location of these mountains

כיון שעברו ישראל את הירדן עברו את הירדן עבר הירדן

ובאו אל הר גריזים ואל הר עיבל שבשומרון שכם שבצד שכם שבאצל אלוני מורה

הלא המה בעבר הירדן וגו' אצל אלוני מורה

ועברו אברם בארץ עד מקום שכם עד אלון מורה

מה אלון מורה האמור להלן שכם אף אלון מורה האמור כאן שכם

The Gemara teaches us that this אלוני מורה is another name for שכם.

5 רבי יודן

הלא המה בעבר הירדן אחרי דרך מבוא השמש בארץ הכנעני היושב בערבה מול הגלגל אצל אלוני מורה

מקום שחמה זורחת Where the sun rises; and אחרי דרך tells us that it is far west from the eastern side of the ירדן, where the sun rises.

אלו הר גריזים והר עיבל are in the area now inhabited by the Kutim. And מול הגלגל אצל אלוני מורה Means סמוך לגלגל These mountains are near the city of גלגל, near the city of שכם.

מקום שחמה זורחת Where the sun rises; and אחרי דרך tells us that it is far west from the eastern side of the ירדן, where the sun rises.

אלו הר גריזים והר עיבל are in the area now inhabited by the Kutim. And מול הגלגל אצל אלוני מורה Means סמוך לגלגל These mountains are near the city of גלגל, near the city of שכם.

6 רבי אלעזר disagrees and explains the Pasuk as follows:
 הלא המה בעבר הירדן
 סמוך לירדן
 The location of הנה עיבל והר גריזים is NEAR the west bank of the ירדן, because the Pasuk later states והיה בעברכם את הירדן
 As Rashi explains
 משמע בו ביום
 This implies that the ברכות וקלות be done on the day that they cross the ירדן.
 Therefore, רבי אלעזר interprets
 אחר דרך מבוא השמש
 מקום שהחמה שוקעת
 The location is far from the west, where the sun sets.

רבי אלעזר now proceeds to prove his opinion by challenging רבי יהודה from the remainder of the Pasuk. He says:
 We cannot say that הנה עיבל והר גריזים are near שכם, because the Pasuk states that it is בארץ הכנעני
 And
 שכם
 ארץ חוי היא
 The city of שכם is the land of the חוי;

Also, the Pasuk states הירושב בערבה, in the plains; while שכם בין הרים וגבעות הן יושבין שכם is in a mountainous area.

Furthermore, the Pasuk states מול הגלגל, opposite גלגל; while שכם לא ראו את הגלגל; גלגל is far away, and cannot see

6 רבי אלעזר

הלא המה בעבר הירדן אחר דרך מבוא השמש בארץ הכנעני היושב בערבה מול הגלגל אצל אלוני מורה

מקום לירדן
 The location of הנה עיבל והר גריזים is NEAR the west bank of the ירדן

מקום לבחנה לוקחה
 The location is far from the west, where the sun sets.

והיה בעברכם את הירדן משמע בו ביום

רבי אלעזר proceeds to prove his opinion by challenging רבי יהודה from the remainder of the Pasuk

We can't say הנה עיבל והר גריזים are near שכם because the Pasuk says...

הלא המה בעבר הירדן אחר דרך מבוא השמש בארץ הכנעני היושב בערבה מול הגלגל אצל אלוני מורה

אין קווי היא

אין ראו את הגלגל

In the plains; while שכם is בין הרים וגבעות הן יושבין

7 Therefore, we must understand this Pasuk as follows:
 לא בא הכתוב אלא להראות להן דרך בשניה
 כדרך שהראה להן בראשונה
 In this part of the Pasuk Moshe instructed the Yidden in
 the proper routes to travel in Eretz Yisroel, as the כבוד
 had shown them until now.
 The word דרך teaches
 בדרך לכו
 ולא בשדות וכרמים
 They should travel only on roads, and NOT through fields
 and vineyards.
 The word הישב teaches
 בישוב לכו
 ולא במדברות
 They should travel through populated areas, and not
 through desert areas.
 The word בערבה teaches
 בערבה לכו
 ולא בהרים וגבעות
 They should travel through flat areas, not on mountainous
 areas.

7

**לא בא הכתוב אלא להראות להן דרך בשניה
 כדרך שהראה להן בראשונה**
*In this part of the Pasuk Moshe instructed the Yidden in
 the proper routes to travel in Eretz Yisroel*

הלך המה
 בעבר הירדן
 אחזרי דרך
 מבוא השביש
 בארץ הכנעני
 (הישוב בערבה)
 מול הגלגל
 אצל אכזני מורה

*בדרך לכו
 ולא בשדות
 וכרמים*

*בישוב לכו
 ולא במדברות*

*בארבה לכו
 ולא בהרים וגבעות*

8 As Tosfos cites the ירושלמי, according to רבי אלעזר,
 שתי גבשושית היו עשוי
 וקראו זה הר גריזים וזה הר עיבל
 The הר גריזים and הר עיבל mentioned in the Torah do not refer
 to the actual mountains, which were indeed near שכם, but
 rather there were two mounds of earth that were named
 עיבל and גריזים, upon which the ברכות וקללות were recited.
 =====
 The procedure of the ברכות and קללות continues in the next
 Daf.

8

תוס'
 ירושלמי
 לרבי אלעזר,
 שתי גבשושית היו עשוי
 וקראו זה הר גריזים וזה הר עיבל

*The הר גריזים and הר עיבל mentioned in the
 Torah do not refer to the actual mountains
 which were indeed near שכם
 but rather there were two mounds of earth that
 were named עיבל and גריזים*